

Byggnadsminnesförklaring av Ryska kyrkan i Stockholm – Kristi
Förklarings ortodoxa kyrka - i fastigheten Morkullan 2, Östermalm,
Stockholms kommun.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § lagen (1988:950) om
kulturminnen m m (KML) Ryska kyrkan i Stockholm – Kristi Förklarings
ortodoxa kyrka - för byggnadsminne.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

För Kristi Förklarings ortodoxa kyrka gäller följande skyddsföreskrifter:

1. Kyrkan får ej rivas.
2. I interiören skall kyrkorummets ursprungliga plan och fasta
inredning så långt möjligt bevaras.

Härmed avses: *yttre portar; entrerummets golv, trappor
snickerier, och takstuckatur;
kyrksalens väggindelning i fält med pilastrar
och kapitäl, i lanterninen målat pilastermotiv
samt de dekormålade ytskikten,
lanterninens spröjsverk och glas med spår av
målade dekor samt dekorerat takfönster; i altar-
rum, sakristia och bibliotek fast äldre inredning
såsom takfönster, snickerier och kakelugn.*

MOTIVERING

Ryska kyrkan i Stockholm, Kristi Förklarings ortodoxa kyrka, är den äldsta ryska församlingen utanför Ryssland. Den tillkom i samband med fredsfördraget i Stolbova mellan Ryssland och Sverige år 1617. De ryska köpmännen i Stockholm och Viborg erhöll då rätten att få ha handelshus och att fritt få hålla sina gudstjänster.

Församlingen har flyttat mellan många olika adresser i Stockholm. Den nuvarande kyrkan är belägen i ett bostadshus där kyrkoentré, kyrksal och biutrymmen inryms i gathusets souterrängvåning och i en gårdsunderbyggnad. Kyrkolokalerna byggdes 1905 - 07, samtidigt som huset i övrigt, efter ritningar av arkitekt E Eklundh. Kyrkan är ett typiskt exempel på en rysk huskyrka, som före 1917 var mycket vanlig i Ryssland. Bara i S:t Petersburg fanns 400 av detta slag, men så gott som alla förstördes åren efter revolutionen. Församlingen har genom åren även disponerat expeditionslokaler och tjänstebostad i byggnaden. Kyrkan bibehåller idag i huvudsak den ursprungliga utformningen och man har under 1990-talet strävat efter att återföra lokalerna till ursprunglig form. Äldre marmoreringsmålning har konserverats.

Länsstyrelsen finner att kyrkan är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde och att det därför är väl motiverat att den byggnadsminnesförklaras.

Fastigheten i övrigt har ett stort kulturhistoriskt värde men uppfyller inte de stränga krav som kulturminneslagen ställer för en byggnadsminnesförklaring.

ANSÖKNINGEN

Kristi Förklarings ortodoxa kyrka har genom sin kyrkoherde Matias Norström hos Länsstyrelsen den 17 juni 1997 ansökt att kyrkan måtte förklaras som byggnadsminne.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Länsstyrelsen har den 19 juni 1997 till Inskrivningsmyndigheten vid Stockholms tingsrätt meddelat att fråga väckts om byggnadsminnesförklaring.

Stockholms stad har i yttrande den 22 april 1998 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring av Ryska kyrkan.

Länsstyrelsen har den 19 januari 1999 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Kyrkorådet vid Kristi Förklarings ortodoxa kyrka i Stockholm har i skrivelse den 2 februari 1999 godkänt skyddsföreskrifterna.

AB Svenska Bostäder har i skrivelse den 18 mars 1999 godkänt skyddsföreskrifterna.

UPPLYSNINGAR

Länsstyrelsen lämnar utan kostnad för ägaren råd och anvisningar i fråga om vård och underhåll.

Länsstyrelsen får vidare framhålla att om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna.

Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Detta beslut kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (Länsrätten i Stockholms län) enligt anvisningar på bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. I beslutet har även deltagit länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, länsassessor Göran Bjarme samt byrådirektör Henric Falkman, föredragande.

Bo Hansson

Henric Falkman
Henric Falkman